

Kreativno i s entuzijazmom obilježen je Međunarodni dan šuma 2026.

Lucija Vargović

Hrvatsko šumarsko društvo

Vječni podsjetnik na snagu hrvatskih šumara je Međunarodni dan šuma koji je 2012. godine proglasila Opća skupština ujedinjenih naroda, nakon što je 2011. godina bila obilježena kao Međunarodna godina šuma upravo na inicijativu hrvatskih šumara. Dijelom i ta činjenica daje šumarima elana za neumoran trud u promociji šumarstva. Prateći temu koju svake godine odabire Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO), ove je godine u aktivnostima povodom Međunarodnog dana šuma bio naglašen pogled na povezanost šuma i ekonomije. FAO je naglasio ono što se često podrazumijeva, ali nedovoljno vrednuje: šume nisu samo ekološki resurs nego i temelj održivih, uključivih i otpornih gospodarstava. Ekonomska vrijednost šuma nadmašit će samu vrijednost drvene mase i drvene industrije ako države i institucije podrže razvoj bioekonomije i inovacija temeljenih na prirodnim resursima. Preslikavajući agendu, održivo gospodarenje šumama u Hrvatskoj može biti temelj za ostvarenje ekonomskih, okolišnih i društvenih ciljeva, što je potrebno kontinuirano komunicirati sa širom javnošću.

Široka institucionalna suradnja u organizaciji obilježavanja Međunarodnog dana šuma pretežno je bila koordinirana između Hrvatskog šumarskog društva i Hrvatskih šuma d.o.o., uz podršku brojnih strukovnih, znanstvenih i obrazovnih institucija, ustanova i udruga. Nezaobilazna preklapanja i zajednička organizacija događanja dobrodošla je jer obogaćuje sadržaje kroz različite polazišne točke prezentacije šumarstva za različite ciljne skupine. Sve odrađeno zahtijevalo je ogroman trud u osmišljavanju, pripremi i provedbi, koji su uložili članovi Hrvatskog šumarskog društva uz svoj redovni posao ili u svoje slobodno vrijeme.

Uz ovogodišnju naslovnu temu i obilježavanje 180 godina Hrvatskoga šumarskog društva i 150 godina Šumarskog lista, kao i prijašnjih godina cilj je bio podizanje svijesti javnosti o važnosti šuma, ali i upoznavanje građana sa šumarstvom kao biotehnološkom, ekološkom i gospodarskom strukom.

Međunarodni dan šuma
21. ožujka

Program događanja na lokaciji Šumarski dom
Mažuranićev trg 11, Zagreb

Srijeda 18. ožujka
10:00 – 11:00 – vođeni obilazak povijesnog postava Šumarskog doma uz razgovor o povijesti i sadašnjosti šumarstva
11:00 – 12:00 – radionica Žive ograde – razmnožavanje vrsta za živice
15:00 – 16:00 – dendrološko vodstvo Parkom Mažurancem
dr. sc. Antonio Vidaković, Fakultet šumarstva i drvene tehnologije

Četvrtak 19. ožujka
9:00 – 11:00 – vođeni obilazak povijesnog postava Šumarskog doma
11:00 – 13:00 – radionica determinacije drvenastih vrsta u Parku Mažuranac
13:00 – 15:00 – radionica vegetativnog razmnožavanja drvenastih vrsta

Petak 20. ožujka
9:00 – 11:00 – radionica prepoznavanja drvenastih vrsta
11:00 – 13:00 – radionica Žive ograde – razmnožavanje vrsta za živice
13:00 – 14:00 – vođeni obilazak povijesnog postava Šumarskog doma
14:00 – 15:00 – radionica determinacije drvenastih vrsta u Parku Mažuranac

Prijave su potrebne za grupne posjete radionicama (više od 5 sudionika)
na web obrazac Hrvatskih šuma d.o.o.: www.hrsuma.hr/kontakt/
*Program je namijenjen posjetiteljima svih dobnih skupina

Hrvatsko šumarsko društvo, Uprava šuma podružnica Zagreb

HRVATSKE ŠUME

Na poziv organizatora više je medija popratilo događanja, posebice na lokalnoj razini, no ni nacionalna nije izostala. Prenijete su različite izjave, priopćenja, razgovori sa stručnjacima iz različitih institucija, od operativaca na terenu, djelatnika ustanova za zaštitu prirode pa do znanstvenih krugova. Akademik Igor Anić gostovao je u Dobro jutro Hrvatska, jednoj od najgledanijih domaćih TV emisija, te imao priliku potaknuti gledatelje na daljnje razmišljanje i učenje o šumarstvu.

Poruke kojih su se prenosile redom su podsjećale kako je više od 49 % kopnene površine Hrvatske obraslo šumama i šumskim zemljištem, od čega je 95 % prirodnih. Isticalo se i kako su očuvane i prirodne šume temelj za proglašenje niza zaštićenih područja, parkova prirode i nacionalnih parkova. Javnost se interesirala i za zdravstveno stanje hrvatskih šuma te su kao najveće ugroze, izdvojene klimatske promjene i globalna trgovina koja utječe na pojavu novih bolesti i štetnih organizama, elementarne nepogode koje su posljednjih godina učestalije i razornije nego ranije te šumski požari. Dok je godinama cilj bio podizanje svijesti javno-

sti o važnosti šuma, unazad nekoliko godina prednjačila je edukacija o šumarskoj struci i gospodarenju šumama, no ponovno povećanje broja akcija čišćenja ilegalnih odlagališta otpada potvrđuju kako smo kao društvo napravili korak unazad.

Iznimno je dobro prihvaćena prilika za promociju vezano za Međunarodni dan šuma, kada mnogi žele na bilo koji način dati svoj doprinos. Šumari su evidentno spoznali kako je važno istaknuti se kao struka baš na taj dan i ne prepustiti prostor nestručnim istupanjima koja obično štete poimanju šumarstva. Možda se u motivaciji kolega šumara nazire i natruha ponosa za očuvanje profesionalnog integriteta, što katkada nedostaje pri obrani struke.

Neka su događanja provedena s većim, neka s manjim uspjehom što se tiče posjećenosti i interesa javnosti, no određenu vrijednost ima svaki otvoreni poziv građanima i medijima da iskoriste priliku za razgovore, uvide u struku i nove spoznaje.

Akcije su bile brojne i geografski raspršene te pokazale snažnu povezanost šumara i lokalnih zajednica. Održano je gotovo 100 različitih događanja, od čega više od 20 radionica za djecu, više od 20 ekoloških akcija pošumljavanja i čišćenja, preko izložbi fotografija, postavljanja parkovne infrastrukture i sadnje ukrasnog bilja, znanstvenih i stručnih skupova i predavanja za građane, te niz razgovora i nastupa na televizijskim i radijskim prilozima i emisijama. Pregled društvenih mreža i web portala odaje dojam kako su najveći broj sudionika okupile akcije organizirane u partnerstvu s različitim udrugama. Osim preko svojih članova, prenošenja novih saznanja i dobrih kritika, podrška lokalne zajednice daje dodatni kredibilitet.

Na istoku Hrvatske, području Uprave šuma Podružnice Vinkovci organizirano je centralno događanje, iz poznatog razloga – sanacije šuma stradali u nevremenu 2023. godine. Na konferenciji i panel raspravi sudjelovali su i popratili ju čelnici Hrvatskih šuma, predstavnici Ministarstava poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Hrvatskog šumarskog instituta, Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije, Hrvatskog šumarskog društva, Javnih ustanova za zaštićene prirodne vrijednosti županija, predstavnika jedinica lokalne samouprave i drugih institucija. Događanje uključilo i radionice za djecu, akcije sadnje, obilazak stradali i saniranih predjela Spačvanskog bazena te rasadnika u Zalužju.

Trajni podsjetnik i doprinos zajednici ostat će uređena učionica na otvorenom u dvorištu Osnovne škole u Bjelovaru jednako kao i šumarska biblioteka uz jezero u Novskoj. U šumarskom stilu uređenim izložbenim prostorom s edukativnim porukama privučena je pozornost na velikom Proljetnom bjelovarskom sajmu s više od 30.000 posjetitelja.

Tradicija je nastavljena i manifestacijom Dani Josipa Kozarca u Lipovljanima. Novitet je sve veće uključanje prostora Šumarskog doma u Zagrebu gdje je održan trodnevni program koji je obuhvatio radionice o zelenim živicama za djecu i odrasle, predavanja o povijesti šumarstva i dendrološke radionice. U Karlovcu je između ostalih događanja održana edukativna šetnja šumom za obitelji s djecom i skupinu fotografa te kreativan program i humanitarna akcija u LD Muljava. Dan šuma je tematskim menijem obilježio i pansion Lovački u Delnicama, a u gradskoj knjižnici u Delnicama postavljena je izložba Okom jedne šumarice. U istoj je

knjižnici održano predavanje o simbiozi šumskih zajednica i pčela što se izvrsno uklopilo u naslovnu temu ovogodišnjeg Međunarodnog dana šuma. Medijski je dobro bilo popraćeno zahtjevno višednevno čišćenje Modrog jezera u Imotskom. Uvijek aktivni ogranci Sisak i Gospić promovirali su struku putem kulturnih programa, radionica u sklopu programa „Škola u šumi, šuma u školi“, akcija sadnje i čišćenja s

udrugama i lokalnom zajednicom. Dani zajedničke sadnje i ekološke akcije imali su dobar odaziv i u Varaždinu, Koprivnici, Slatini i Osijeku, dok su najveći broj sudionika okupile velike akcije pošumljavanja sa Savezom izviđača Hrvatske u Buzetu. Zanimljiv dan s nizom od šest šumarskih predavanja za građane organiziran je u Ogulinu gdje šumari intenziviraju suradnju s lokalnom zajednicom.

Treba istaknuti kako je odaziv građana na organizirane aktivnosti u odnosu na broj stanovnika pojedinih naselja neusporedivo veći u manjim mjestima nego u velikim gradovima koji imaju veći broj „problema“ odnosno različitih negodovanja koje plasiraju kroz medije. Po završetku višednevnih aktivnosti i analizi postignutih rezultata može se utvrditi kako je Međunarodni dan šuma 2026. u Hrvatskoj obilježen sveobuhvatno i sadržajno s fokusom na edukaciju i jačanju suradnje između šumara i lokalnih zajednica što je rezultiralo okupljanjem više od 6000 sudionika, s višestruko većim diseminiranim dosegom. Dijeljenje informacija danas je lakše no ikad, putem različitih kanala i ponajviše društve-

nih mreža. S druge strane, kako vijest lako pronade tako i brzo izgubi pažnju javnosti u prenatrpanom medijskom prostoru. Nekoliko dana nakon pohvalnih reakcija za aktivnosti održane povodom Međunarodnog dana šuma, nakon nevremena koje je zahvatilo Medvednicu i okolna područja opet se krivilo šumare. Možda za daljnji korak ipak treba uložiti dodatna sredstva, angažirati PR stručnjake i odabrati strategiju za kampanju. Do tada, velike čestitke svima uključenima, rezultati su izvrsni. Iako se čini kako razumijevanje šumarske struke od strane javnosti nije u porastu, bez truda za promociju rad u operativi bi bio još teži.

